

Sygn. akt II Ca 735/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący - SSO Barbara Jankowska-Kocon

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak

Protokolant sek. sąd. Tomasz Rapacewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawy z powództwa J. Ś.

przeciwko Fundacji (...) w I.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

z dnia 13 czerwca 2014 r., sygn. akt I C 773/13

1. oddala apelację,
2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 735/14

UZASADNIENIE

Powód J. Ś. wniósł o zasądzenie od pozwanego Fundacji (...) kwoty 9.670 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 8.090 zł od dnia 22 lipca 2011 r. i od kwoty 1.580 zł od dnia 1 sierpnia 2011 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że cierpi na dziecięce porażenie mózgowie. W dniu 11 lutego 2011 r. rodzice powoda zawarli z pozwaną fundacją porozumienie o przystąpieniu dziecka do fundacji, na mocy którego fundacja zobowiązała się do wspomagania podopiecznego w wymiarze finansowym. Dnia 1 lipca 2011 r. pozwany zorganizował koncert charytatywny na rzecz powoda, a kwota dochodzona pozwem stanowi żądanie z tytułu rozliczenia się z tego koncertu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Potwierdził zawarcie porozumienia z rodzicami powoda i szczegółowo ustosunkował się do roszczeń majątkowych zawartych w pozwie.

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w Inowrocławiu zasądził od pozwanego Fundacji (...) w I. na rzecz powoda małoletniego J. Ś. kwotę 8.703 zł ustawowymi odsetkami od dnia 6 marca 2013 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałej części i zasądził od pozwanego na rzecz kwotę 1.313 tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Powód J. Ś., urodzony (...), jest dzieckiem chorym na dziecięce porażenie mózgowe.

W dniu 11 lutego 2011 r. w imieniu powoda jego rodzice A. Ś. (1) i A. Ś. (2) zawarli z pozwaną Fundacją (...) porozumienie, na mocy którego pozwany zobowiązał się w ramach zebranych środków finansowych wspomagać powoda w sferze finansowania leków, do udzielania wsparcia finansowego i materialnego, dożywiania.

W załączniku do porozumienia przedstawicielka ustawowa powoda A. Ś. (1) wyraziła zgodę na dokonywanie potrąceń 10 % uzbieranych dla powoda kwot na pokrycie kosztów administracyjnych.

Z § 14 ust. 2 statutu pozwanej fundacji wynika, że o ile ofiarodawcy nie określili celu, wpływy pochodzące z subwencji, darowizn, spadków i zapisów mogą być użyte na realizację każdego z celów statutowych fundacji.

W dniu 1 lipca 2011 r. pozwana fundacja zorganizowała w I. „Koncert (...) na rzecz (...)”.

Podczas koncertu Fundacja zebrała kwotę 6.490 zł, oprócz tego otrzymała darowiznę dla powoda od (...) Sp. z o.o. w J. w kwocie 800 zł.

W dniu 22 lipca 2011 r. pozwany wypowiedział porozumienie zawarte z powodem w dniu 11 lutego 2011r., a jako uzasadnienie wskazał karygodne zachowanie się opiekunów J. Ś., tj. obrażanie Prezesa Fundacji jako Fundacji wypisywanie pod jego adresem oszczerstw i kłamstw.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w I. przekazał pozwanemu kwotę 1580 zł stanowiącej 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, który podatnicy składający zeznania podatkowe za rok 2010 przekazali z przeznaczeniem na cel szczegółowy związany z leczeniem i rehabilitacją J. Ś..

Powód pismem z dnia 21 lutego 2013 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 9.670 zł w terminie od dnia 5 marca 2011 r.

Pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

J. Ś. uczęszcza od 2011 roku na zajęcia hipoterapii do Ośrodka (...) w J.. Miesięczny koszt zajęć wynosi od 420 zł do 455 zł

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony, których prawdziwości żadna ze stron procesu nie kwestionowała.

W ocenie Sądu Rejonowego rację ma strona powodowa twierdząc, że stosunek prawny jaki wiązał osoby wpłacające pieniądze pozwanemu z przeznaczeniem dla powoda przypomina darowiznę z zastrzeżeniem świadczenia na rzecz osoby trzeciej. Art. 893 k.c. wprowadza konstrukcję polecenia, mocą którego darczyńca może włożyć na obdarowanego obowiązek oznaczonego działania lub zaniechania, nie czyniąc nikogo wierzycielem, zatem osoba trzecia, na której rzecz ustanowiono polecenie, nie jest wierzycielem i nie może we własnym interesie domagać się jego wypełnienia.

W ocenie Sądu Rejonowego, o tym, że nie był to darowizna na rzecz samej fundacji świadczy okoliczność, że wszystkie kwoty objęte powództwem były przekazywane przez osoby wpłacające te kwoty z wyraźnym przeznaczeniem dla J. Ś. - na jego leczenie bądź leczenie i rehabilitację. Sama Fundacja ogłaszała, że kwoty te zbierane są właśnie dla J. Ś.. Niezasadne byłoby uznanie, że pozwany nie jest zobowiązany do wypłaty środków powodowi i że Fundacja mogła postąpić z tymi środkami według swojego uznania.

Sąd Rejonowy również zważył, że w dacie zawierania porozumienia nie było żadnego zastrzeżenia co do obowiązku przedstawiania jakichkolwiek faktur, zaś zgodnie z § 14 ust. 2 statutu pozwanej fundacji a contrario wynikało, że jeżeli ofiarodawcy określili cel, na który wpłacają środki Fundacja nie może ich użyć na inny niż wskazany cel.

Żądanie przez pozwanego od powoda faktur za poniesione koszty rehabilitacji również nie miało podstawy prawnej. Powód przystąpił do fundacji i wiązało go porozumienie oraz statut. Pozwany nie udowodnił natomiast, aby zaznajamiał przedstawicieli ustawowych powoda z treścią uchwał z dnia 1 marca 2011 r. i z dnia 29 czerwca 2011 r., które dotyczyły bezpośrednio powoda. Poza tym pomimo twierdzenia powoda, że uchwały zostały podjęte z mocą wsteczną po dacie wypowiedzenia powodowi porozumienia - pozwany nie udowodnił że uchwały rzeczywiście podjęto w dacie widniejącej na uchwałach.

W ocenie Sądu I instancji z powyższych względów uchwały z dnia 1 marca 2011 r. i z 29 czerwca 2011 r. nie wiążą powoda. Brak jest zatem podstaw do tego, aby powoda obciążać kosztami organizacji zbiórki czy też kosztami organizacji koncertu, tym bardziej, że we wniosku o wydanie pozwolenia na "przeprowadzenie zbiórki publicznej z dnia 15.11.2010 r. pozwany wyraźnie zastrzegł, że koszt zbiórki pokryje Fundacja ze środków własnych.

Sąd Rejonowy uznał za nieudowodnioną przez pozwaną okoliczność, że w dniu 3 lipca 2011 r. strony zawarły umowę darowizny, na mocy której A. Ś. (1) jako przedstawicielowi ustawowemu powoda została przekazana kwota 700 zł z kwoty 800 zł. Pozostała część miała jakoby zostać przekazana w późniejszym terminie. Pozwany na tę umowę się powoływał, lecz jej nie przedłożył do akt sprawy. Ponadto twierdzenie, jakoby pozwany miał przekazać całą otrzymaną kwotę powodowi świadczy o braku konsekwencji twierdzeń pozwanego, który jednocześnie stał na stanowisku, że z każdej otrzymanej kwoty z przeznaczeniem dla powoda miały być potrącane koszty administracyjne.

W ocenie Sądu Rejonowego niedopuszczalne jest, aby podopieczni Fundacji, którzy kwestionują obciążanie ich kosztami działań podejmowanych przez Fundację byli pozbawiani należnego im wsparcia, a do tego zmierzało postępowanie pozwanego.

W ocenie Sądu I instancji zawarta w załączniku nr(...) do porozumienia z dnia 11 lutego 2011 r. zgoda przedstawicielki ustawowej powoda na dokonywanie potrąceń z każdej zebranej na rzecz powoda kwoty w wysokości 10 % mieści się w granicach swobody umów i ustanawia dodatkowe postanowienie umowne, regulujące stosunek zobowiązaniowy istniejący między stronami.

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.703 zł. O odsetkach orzekł na podstawie art. 481 k.c.

W pozostałej części Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne. Dotyczyło to 10% kwoty żądania głównego oraz odsetek przed datą 6 marca 2013r.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Z racji tego, że powód wygrał proces w 90 % - od pozwanego zasądzone na rzecz powoda 90% poniesionych przez niego kosztów, na które składały się: opłata od pozwu w kwocie 242 zł oraz koszty zastępstwa procesowego sprawowanego przez adwokata w kwocie 1.217 zł (ustalone w oparciu o § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz. U. z 2013r. poz. 461 j.t.). Pozwany w toku postępowania nie poniósł żadnych kosztów w sprawie.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, zaskarżając rozstrzygnięcie w punktach pierwszym i trzecim. Skarżąca zarzuciła Sądowi I instancji:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 235, 233, 229, 316 k.p.c., skutkujących błędem w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, że:

- w dniu 1 lipca 2011 r. podczas koncertu została uzbierana kwota 6.940 zł, a wolą pozwanej Fundacji było przekazanie wszystkich sum na rzecz powoda oraz że kwota 1700 zł wpłacona na konto pozwanej została wpłacona na rzecz powoda, a nie tytułem umieszczenia logo firm wpłacających na plakacie reklamującym koncert i na rzecz Fundacji,
  - pomiędzy pozwaną a powodem nie zostało ustalone, że jeśli miałby być organizowany koncert to w pierwszej kolejności przychód z koncertu byłby pomniejszony o koszty organizacji koncertu, a następnie o 10%;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 5 k.p.c., 208 § 1 pkt 5 k.p.c. i art. 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. skutkujących błędem w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, że pozwana nie wykazała, że zawarła umowę darowizny, na mocy której przekazała matce powoda kwotę 700 zł z sumy 800 zł uzyskanej od (...) Sp. z o.o.;
  3. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. 233 k.p.c. i prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez uznanie, iż treścią umów zawieranych pomiędzy darczyńcami a pozwaną było zobowiązanie pozwanej do przekazywania uzyskanych kwot konkretnym podopiecznym;
  4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 888 § 1 k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 393 k.c., art. 893 k.c., art. 898 k.c.;
  5. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 27 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz art. 45 c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty, pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu, z uwzględnieniem kosztów postępowania apelacyjnego.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej Fundacji nie była zasadna.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne z rozważeniem całokształtu materiału dowodowego bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, o jakiej mowa w art. 233 § 1 k.p.c., które to ustalenia Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne.

Jednym z głównych zarzutów apelacji jest błędne ustalenie przez Sąd Rejonowy, że pozwana Fundacja nie miała prawa z uzyskanych kwot z koncertu pokryć kosztów organizacji koncertu, a następnie odliczyć 10 % na pokrycie kosztów administracyjnych.

W związku z tym zarzutem, należy zwrócić uwagę na protokół kontroli (która odbyła się w dniu 28 października 2011 r.) pozwanej Fundacji w ramach udzielonego pozwolenia na przeprowadzenie zbiórki publicznej zgodnie z wnioskiem z dnia 15 listopada 2010 r. dokonanej przez Urząd Marszałkowski w T.. Zalecenia pokontrolne jakie otrzymała pozwana Fundacja dotyczyły m.in. niepobierania z zebranych kwot środków finansowych z przeznaczeniem na koszty administracyjne, chyba że we wniosku oznaczone zostaną koszty zbiórki do pokrycia z kwot pochodzących ze zbiórki z zastrzeżeniem, że nie będą one wyższe niż 10 % zebranej kwoty.

Ponadto w umowie zawartej między stronami nie było ustalenia w zakresie kosztów organizacji imprez, z których zebrane datki miały być przeznaczone na rzecz powoda. W porozumieniu zawartym między stronami mowa była jedynie o 10 % tytułem kosztów administracyjnych. Kwotę tę Sąd I instancji odliczył od dochodu z koncertu.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że uchwała Zarządu pozwanej Fundacji datowana na 1 marca 2011 r. o sposobie liczenia dochodu z imprez organizowanych na rzecz konkretnego podopiecznego, nie daje podstaw do stwierdzenia kiedy rzeczywiście została podjęta. Jest to bowiem dokument prywatny, który w myśl

art. 245 k.c. stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Powód zakwestionował ten dokument, a pozwana nie wykazała innymi dowodami, że w dniu 1 marca 2011 r. taka uchwała została podjęta i że powód został o niej powiadomiony przed zorganizowaniem koncertu.

Te same rozważania dotyczą uchwały z dnia 29 czerwca 2011 r. stanowiącej o obowiązku przedstawienia faktur za leczenie powoda.

W dalszej kolejności odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. i art. 6 k.c. poprzez uznanie, że treścią umów zawieranych pomiędzy darczyńcami a pozwaną było zobowiązanie pozwanej do przekazywania uzyskanych kwot konkretnym podopiecznym należy zwrócić uwagę na to, że w orzecznictwie podkreśla się, że kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, zadowalających dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej oceny materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10.01.2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136). Jeśli tylko z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby nawet w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Jedynie wówczas, gdy brak jest logiki w wysnuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28.05.2013 r., VI ACa 1466/13, LEX nr 1342419). Taka sytuacja nie występuje w niniejszej sprawie.

Wbrew twierdzeniom pozwanego, Sąd pierwszej instancji dokonał wszechstronnej i wnikliwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W swoich rozważaniach odniósł się do poszczególnych dowodów, wyczerpująco wskazując dlaczego dał lub nie dał im wiary. Natomiast apelacja strony pozwanej jest polemiką z prawidłowo ustalonym przez Sąd Rejonowy stanem faktycznym, uzasadnionym prawidłowymi podstawami prawnymi i rozważeniem całości materiału dowodowego.

W zakresie zarzutów pozwanego, że Sąd Rejonowy niewłaściwie przyjął, iż skoro koncert organizowany był na rzecz małoletniego powoda, to Fundacja zobowiązana była dochód przeznaczyć na ten cel. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę, że we wspomnianym powyżej protokole kontroli Fundacji przez Urząd Marszałkowski w T. w zaleceniach pokontrolnych umieszczono zapis: „przekazywanie zebranych ofiar na rzecz osób, dla których zbiórka była prowadzona – przykład: koncert charytatywny dla J. Ś. – zebrane środki finansowe nie trafiły do podopiecznego Fundacji”.

Logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym jest to, że skoro koncert organizowany jest z intencją zbiórki pieniędzy dla konkretnego podopiecznego Fundacji to na ten cel ofiarodawcy (darczyńcy) przekazują dary i środki pieniężne. I nie było podstaw do tego, by uznać, że to od dobrej woli pozwanego zależy przekazanie tych pieniędzy na rzecz powoda. Te rozważania dotyczą również kwestii przekazania 1 % podatku dochodowego przez urząd skarbowy.

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, szczegółowo i logicznie uzasadnił ocenę materiału dowodowego i właściwie zastosował przepisy prawa materialnego.

W związku z powyższym na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego jako niezasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., tj. według zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Pozwany jako strona przegrywająca proces ponosi w całości koszty poniesione przez powoda w postępowaniu odwoławczym. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 600 zł ustalone na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu,